

องค์ประกอบการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของ
นักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

**THE COMPONENTS OF TOURISM INFLUENCING THAI TOURISTS'
DECISIONS ON MARINE ECOTOURISM IN SATTAHIP DISTRICT, CHONBURI
PROVINCE**

เกวลินทร์ บัวทองผุด

สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Gewalin Buathongpud

Email: 6514154071@rumail.ru.ac.th

Faculty of Business Administration Program in Accounting, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบจังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวหรือผู้ที่ตั้งใจมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.2 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 และมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28 องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด และการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังพบอีกว่าองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจ

ท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี องค์ประกอบด้านกิจกรรม และกระบวนการมีผลมากที่สุด อันดับรองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม องค์ประกอบด้านพื้นที่ และอันดับสุดท้าย คือ องค์ประกอบด้านการจัดการ สามารถร่วมกันทำนายการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 68.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, การตัดสินใจท่องเที่ยว, ท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล

ABSTRACT

This research aims to: 1) study the components of ecotourism influencing Thai tourists' decisions on marine ecotourism in Sattahip District, Chonburi Province; and 2) study the relationship between the components of ecotourism and Thai tourists' decisions on marine ecotourism in Sattahip District, Chonburi Province. The sample group for this study consists of tourists visiting or intending to visit for marine ecotourism in Sattahip District, Chonburi Province. (400 people) The statistics used for data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. In addition, hypothesis testing uses pearson correlation coefficient and multiple regression analysis.

The research results show that most respondents are female (221 people, 55.2%), under 30 years old (222 people, 55.5%), with a bachelor's degree (186 people, 46.5%), working in government/state enterprises (149 people, 37.3%), and having an income of 20,001-30,000 baht (112 people, 28%) The components of ecotourism influencing Thai tourists' decisions on marine ecotourism in Sattahip District, Chonburi Province are, overall, at the highest level of opinion. Thai tourists' decisions on marine ecotourism, overall, are at the highest level of opinion.

Hypothesis testing finds that all ecotourism components positively correlate with Thai tourists' decisions on marine ecotourism in Sattahip District, Chonburi Province, at a statistically significant level of 0.01. Additionally, it is found that the components of activities and processes have the most significant effect on Thai tourists' decisions on marine ecotourism in Sattahip District, Chonburi Province, followed by participation, area, and management. Together, these can predict Thai tourists' decisions on marine ecotourism in Sattahip District, Chonburi Province, by 68.1% at a statistically significant level of 0.05.

Keywords: Ecotourism components, Decisions on marine ecotourism, Marine ecotourism

บทนำ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสร้างรายได้หลักและคุณประโยชน์ให้ประเทศไทยมาอย่างยาวนาน โดยขับเคลื่อนกว่าหนึ่งในสามของมูลค่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไทย ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาการท่องเที่ยวประเทศไทยมีชื่อเสียงติดอันดับต้นในระดับโลก ทั้งในด้านความงดงามและทางเลือกที่หลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว และวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ดึงดูดใจ

จากสถิติการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวจะพบว่าประเทศไทยมีการกระจุกตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวในเพียงบางจังหวัดของประเทศไทย โดยในปี พ.ศ. 2562 ร้อยละ 53.22 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดในประเทศไทย เดินทางท่องเที่ยวอยู่ภายใน 10 จังหวัดการท่องเที่ยวหลักของไทยเท่านั้น โดยอันดับหนึ่งอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รองลงมาคือ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดภูเก็ต ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติจะพบว่าร้อยละ 86.27 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติกระจุกตัวอยู่เพียง 10 จังหวัด โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร ที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงถึง 24 ล้านคน รองลงมา คือ จังหวัดภูเก็ตประมาณ 10 ล้านคน และจังหวัดชลบุรีประมาณ 9 ล้านคนตามลำดับ

จังหวัดชลบุรี ถือเป็นจังหวัดท่องเที่ยวชายทะเลภาคตะวันออกที่มีชื่อเสียงมาช้านาน และมีความเจริญรุ่งเรืองในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการท่องเที่ยว ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตชุมชน และอุตสาหกรรมระดับนานาชาติ สำหรับคนทั่วไปแล้ว ชลบุรีอาจเป็นที่รู้จักในฐานะเมืองตากอากาศชายทะเลที่ใกล้กรุงเทพฯ โดยเฉพาะหาดบางแสน และพัทยา ซึ่งได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ(จังหวัดชลบุรี) และบวกกลับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ผู้คนต่างให้ความสำคัญในเรื่องของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงทำให้อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เป็นอำเภอหนึ่งที่ได้รับคามนิยมนักท่องเที่ยวเนื่องจากเป็นอำเภอที่ติดภูเขาและทะเลทำให้มีความสวยงามและมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ จึงเหมาะแก่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล โดยแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลที่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ได้แก่ อุทยานใต้ทะเลเกาะขาม เกาะแสมสาร หาดน้ำใส หาดนางรำ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา เกาะและทะเลไทย เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดรายได้ต่อประเทศเท่านั้นเพราะการท่องเที่ยวยังสร้างผลกระทบต่อธรรมชาติอยู่ไม่น้อย จึงทำให้ประเทศไทยยังคงประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เช่น ปัญหาทะเลสีดำ ปัญหาสาหร่ายพิษ รวมไปถึงปัญหาการรบกวนหรือทำลายทรัพยากรธรรมชาติของนักท่องเที่ยว อย่างการทิ้งขยะ การล่าสัตว์ หรือการเอาทรัพยากรธรรมชาติออกไปนอกพื้นที่นั้น ๆ เป็นต้น โดยพฤติกรรมเหล่านี้ทำให้ธรรมชาติเสื่อมโทรมเร็วขึ้น ดังนั้นการท่องเที่ยววิถีอนุรักษ์ หรือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ (Ecotourism) จึงถือกำเนิดเกิดขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยว และส่งเสริมให้ผู้คนหันมาตระหนักต่อเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว(แผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566-2570))

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และ

เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานรัฐในการกำหนดนโยบายหรือแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล หรือ ผู้ประกอบการธุรกิจใต้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถนำไปกำหนดกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. องค์ประกอบด้านการจัดการมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมมีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
2. องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านการจัดการ องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

1. การตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้แก่ การรับรู้ถึงปัญหา การค้นหาข้อมูล การประเมินผลทางเลือก การตัดสินใจมาท่องเที่ยว พฤติกรรมภายหลังการตัดสินใจมาท่องเที่ยว

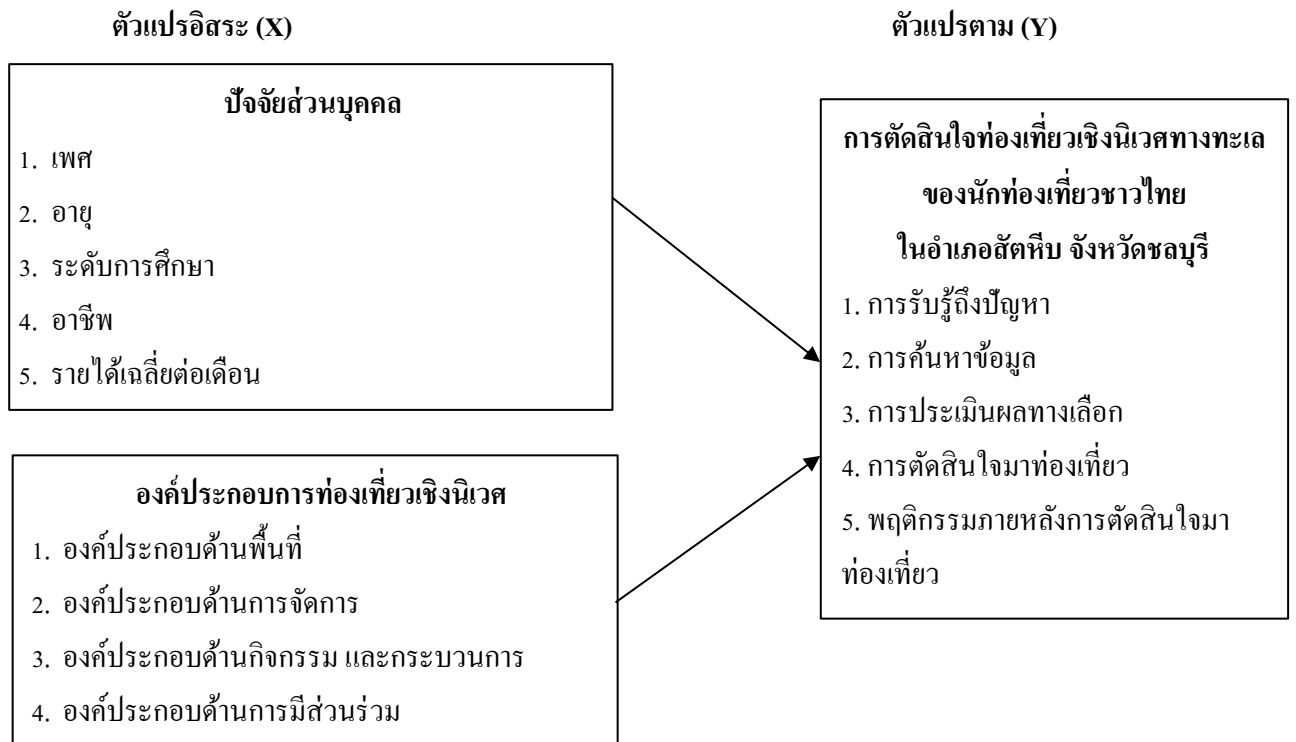
ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวหรือผู้ที่ตั้งใจมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวหรือผู้ที่ตั้งใจมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ที่แน่นอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณแบบไม่ทราบจำนวนประชากรของ W.G. Cochran (1953) ได้ขนาดตัวอย่าง 384 คน โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง 0.05 เพื่อความแม่นยำของข้อมูลผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือน เมษายน ถึง มิถุนายน พ.ศ.2567

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานรัฐในการกำหนดนโยบายหรือแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล
3. ผู้ประกอบการธุรกิจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถนำไปกำหนดกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวโดยสมัครใจที่ไม่ใช่การไปเพื่อประกอบอาชีพ หรือหารายได้ แต่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ (UNWTO ,1985, p. 8) และสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย 5A คือ สิ่งดึงดูด (Attractions) กิจกรรม (Activities) การเข้าถึง (Accessibility) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ที่พัก (Accommodation) (Tourism Western Australia, 2008)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

องค์การการท่องเที่ยวโลก หรือ The World Tourism Organization (UNWTO) ได้นิยามการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ว่า เป็นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในทุกรูปแบบ โดยมีแรงจูงใจหลักคือการให้นักท่องเที่ยวได้สังเกตและชื่นชมธรรมชาติ ตลอดจนวัฒนธรรมดั้งเดิมในพื้นที่ธรรมชาตินั้น ๆ ในขณะที่เดียวกันการท่องเที่ยวก็ต้องสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชนท้องถิ่นด้วย (มูลนิธิสืบนาคะเสถียร: 2565) ซึ่งองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4 ได้แก่ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านการจัดการ องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลายๆ ทางเลือกที่ผู้ตัดสินใจมีอยู่ ซึ่งเป็นทางเลือกที่ได้มีการประเมินแล้วว่าเป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด โดยมีกระบวนการในการตัดสินใจ 5 ขั้นตอน ดังนี้ การรับรู้ปัญหา (Problem Recognition) การแสวงหาข้อมูล (Information Search) การประเมินทางเลือก (Evaluation of Alternatives) การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) พฤติกรรมหลังการซื้อสินค้าหรือบริการ (Post Purchase Behavior) (Walters ,1987 อ้างถึงใน สุกร เสรีรัตน์ 2550, หน้า 49)

ข้อมูลจังหวัดชลบุรี

จังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกของประเทศไทย หรือ ริมฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย เป็นดินแดนที่ปรากฏขึ้นมาในหน้าประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยทวารวดี ขอม และสุโขทัย แต่เดิมเป็นเพียงเมืองเกษตรกรรม และชุมชนประมงเล็กๆ หลายเมือง กระจุกกระจายกันอยู่ห่างๆ ปัจจุบันแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 11 อำเภอ 92 ตำบล 687 หมู่บ้าน มีลักษณะภูมิประเทศเป็นทั้งที่ราบลูกคลื่นและเนินเขา ที่ราบชายฝั่งทะเล ที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง พื้นที่สูงชันและภูเขา รวมถึงเกาะน้อยใหญ่อีกมากมาย และมีประชากรประมาณ 1,535,445 คน ประชากรแฝงประมาณ 1,500,000 คน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผู้โยกย้ายเข้ามาทำงานในภาคอุตสาหกรรมต่างๆ (สำนักงานจังหวัดชลบุรี : <https://ww2.chonburi.go.th/content/history>)

อำเภอสัตหีบ

อำเภอสัตหีบแยกจากอำเภอบางละมุงเพื่อเป็นกิ่งอำเภอสัตหีบ เมื่อ พ.ศ. 2480 โดยประกอบด้วยตำบลสัตหีบและตำบลนาจอมเทียน และได้รับประกาศแต่งตั้งเป็นอำเภอสัตหีบเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2496 ดังปรากฏในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 70 ตอนที่ 17 ลงวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2496 ซึ่งอำเภอสัตหีบเป็นหนึ่งใน

สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดชลบุรี เนื่องจากเป็นเมืองที่ติดภูเขาและทะเล ทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมากมายทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล กองทัพเรือ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา เกาะและทะเลไทย (เกาะแสมสาร) สวนป่าชายเลน สอ.รฟ. เกาะแสมสาร อุทยานใต้ทะเลเกาะขาม หาดนางรำ หาดน้ำใส เป็นต้น (วิกิพีเดีย : <https://th.wikipedia.org/wiki/อำเภอสัตหีบ>)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธฤติมา อัญญาพรสุข (2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยและกระบวนการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยววัยสูงอายุชาวยุโรป ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการตัดสินใจในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยววัยสูงอายุชาวยุโรป พบว่า ขั้นตอนพฤติกรรมหลังการซื้อมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ จุดประสงค์หลักในการเลือกเดินทางท่องเที่ยว และวิธีการค้นหาข้อมูล ตามลำดับ

จิระประภา กล่าเพชร (2560) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย ในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา โดยเรียงลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านพื้นที่ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา ในรูปเชิงเส้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อารีวรรณ บัวเดือน (2561) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาเที่ยวประเทศไทย: กรณีศึกษา สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 7P's ทุกด้านมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 7P's ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี ทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านกระบวนการประกอบด้วย ความปลอดภัยในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว ความเข้มงวดเรื่องกฎระเบียบของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ห้ามถ่ายรูป การแต่งกายสุภาพ การอำนวยความสะดวก การจราจรแก่นักท่องเที่ยว และด้านลักษณะทางกายภาพและการนำเสนอ ประกอบด้วย ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว การตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยวเป็นอัตลักษณ์ ศูนย์ประชาสัมพันธ์เห็นได้ชัด มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี

เสาวคนธ์ ทรายแก้ว (2562) ได้ทำการศึกษา แนวทางพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา กลุ่มเขาออกการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และ

ยานพาหนะในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันต่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญ

ศุภราภรณ์ แต่งตั้งลำ (2563) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศตามองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ด้านพื้นที่ รองลงมา คือ ด้านการจัดการ ลำดับถัดมา คือ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วม

นางสาวนิลุบล เสือแก้ว (2566) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ระดับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา ชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึงปัจจัยรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Approach) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว หรือผู้ที่ตั้งใจมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ในอำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี

กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากไม่ทราบจำนวนของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว หรือผู้ที่ตั้งใจมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ในอำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี ที่แน่นอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณแบบไม่ทราบจำนวนประชากรของ W.G. Cochran (1953) ได้ขนาดตัวอย่าง 384 คน โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง 0.05 เพื่อความแม่นยำของข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด=5, มาก=4, ปานกลาง=3, น้อย=2, น้อยที่สุด=1

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด=5, มาก=4, ปานกลาง=3, น้อย=2, น้อยที่สุด=1

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

สร้างแบบสอบถามองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหาตลอดจนไปถึงความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสมของข้อคำถาม ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

วัดผลโดยพิจารณาจากคะแนน IOC ดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีคะแนน IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีคะแนน IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว หรือผู้ที่ตั้งใจมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ในอำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 ในรูปแบบออนไลน์ (Google Form) จำนวน 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจาก Google Form เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องเพื่อนำมาประมวลผลคำตอบ โดยผู้วิจัยทำการ Export ข้อมูลการตอบแบบสอบถามออกมาเป็นไฟล์ Excel พร้อมทั้งจัดรูปแบบและหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคิดค่าหาความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
5. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)
6. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมดจำนวน 400 คน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.2 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 มีอาชีพรับราชการ/

รัฐวิสาหกิจ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 และมีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ องค์ประกอบด้านการจัดการ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านการประเมินผลทางเลือก ด้านการรับรู้ปัญหา ด้านการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ด้านพฤติกรรมภายหลังการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการค้นหาข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติการหาค่าความสัมพันธ์ Pearson Correlation ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล คือ องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านการจัดการ องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการมีผลมากที่สุด อันดับรองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม องค์ประกอบด้านพื้นที่ และอันดับสุดท้าย คือ องค์ประกอบด้านการจัดการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด ซึ่งทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ องค์ประกอบด้านพื้นที่ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามและอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ สามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้สะดวก คนในท้องถิ่นและบุคลากรในสถานที่ท่องเที่ยวมีอัธยาศัยดี แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายทางระบบนิเวศ เช่น ปะการัง หล้าทะเล พรรณไม้ตามชายหาด เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวมีความปลอดภัย แหล่งท่องเที่ยวมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีความน่าสนใจ และแหล่งท่องเที่ยวมีความเหมาะสมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น ดำน้ำ พายเรือคายัค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุศราภรณ์ แต่งตั้งลำ (2563) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวใน

การเลือกเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศตามองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ด้านพื้นที่ รองลงมา คือ ด้านการจัดการ ลำดับถัดมา คือ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วม องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม พบว่า การร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น การท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น การท่องเที่ยวสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตคนในท้องถิ่น การบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การรวมกลุ่มของคนในท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวนิลบล เสือแก้ว (2566) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ภูมิศึกษา ชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ระดับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ภูมิศึกษา ชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึงปัจจัยรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ พบว่า กิจกรรมมีความเหมาะสมและปลอดภัย กิจกรรมสามารถสร้างประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว กิจกรรมมีความหลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้ใกล้ชิดธรรมชาติ เช่น ดำน้ำ พายเรือคายัค เดินป่า กิจกรรมสามารถเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักท่องเที่ยว กิจกรรมมีส่วนช่วยสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ศึกษารธรรมชาติ ปลูกป่าชายเลน ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ มีสื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เช่น ป้ายชื่อพรรณไม้ ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น และรูปแบบสื่อมีความหลากหลายน่าสนใจ เช่น วิดีโอ ป้ายโฆษณา แผ่นพับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวนิลบล เสือแก้ว (2566) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ภูมิศึกษา ชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึงปัจจัยรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกันองค์ประกอบด้านการจัดการ พบว่า การดูแลด้านความปลอดภัยในการทำกิจกรรมของนักท่องเที่ยว ความชัดเจนของป้ายบอกเส้นทางหรือป้ายให้ความรู้ต่างๆ เช่น ป้ายชื่อพรรณไม้ ป้ายเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ การกำหนดกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ที่ตั้งร้านอาหาร ที่พักค้างแรม และร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกมีความเหมาะสม การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว การจัดการปัญหาขยะ และการดูแลความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว และการจัดการสาธารณสุข โภชนาพื้นฐานอย่างเหมาะสม เช่น ห้องน้ำ ไฟฟ้า สถานที่ปฐมพยาบาล ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวคนธ์ ทรายแก้ว (2562) ได้ทำการศึกษา แนวทางพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภูมิศึกษา กลุ่มเขาออกการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นด้านกิจกรรมการ

ท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และยานพาหนะในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันต่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญ

2. ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านการรับรู้ปัญหา ด้านการค้นหาข้อมูล ด้านการประเมินผลทางเลือก ด้านการตัดสินใจมาท่องเที่ยว และด้านพฤติกรรมภายหลังการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์เป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านการประเมินผลทางเลือก ด้านการรับรู้ปัญหา ด้านการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ด้านพฤติกรรมภายหลังการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการค้นหาข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธฤติมา อัญญาพรสุข (2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยและกระบวนการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยววัยสูงอายุชาวยุโรป ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการตัดสินใจในการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยววัยสูงอายุชาวยุโรป พบว่า ขั้นตอนพฤติกรรมหลังการซื้อ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ จุดประสงค์หลักในการเลือกเดินทางท่องเที่ยว และวิธีการค้นหาข้อมูล ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่า คือ องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ องค์ประกอบด้านพื้นที่ องค์ประกอบด้านการจัดการ องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ และองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีวรรณ บัวเดือน(2561) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาท่องเที่ยวประเทศไทย: กรณีศึกษา สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 7P's ทุกด้านมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด 7P's ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี ทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านกระบวนการ ประกอบด้วย ความปลอดภัยในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว ความเข้มงวดเรื่องกฎระเบียบของสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ห้ามถ่ายรูป การแต่งกายสุภาพ การอำนวยความสะดวกการจราจรแก่นักท่องเที่ยว และด้านลักษณะทางกายภาพและการนำเสนอ ประกอบด้วย ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว การตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยวเป็นอัตลักษณ์ ศูนย์ประชาสัมพันธ์เห็นได้ชัด มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี

4. การทดสอบสมมติฐาน พบว่า องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการมีผลมากที่สุด อันดับรองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม องค์ประกอบด้านพื้นที่ และ

อันดับสุดท้าย คือ องค์ประกอบด้านการจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระประภา กล้าเพชร (2560) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย ในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา โดยเรียงลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมและกระบวนการ และด้านพื้นที่ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา ในรูปเชิงเส้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่ององค์ประกอบการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสตูล จังหวัดสตูล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ ข้อเสนอแนะ คือ สถานที่ท่องเที่ยวควรให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวโดยกำหนดกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การห้ามนำขวดแก้วเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยว ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ห้ามพกพาอาวุธเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น และกิจกรรมควรมีความเหมาะสมกับสภาพอากาศ และจำนวนนักท่องเที่ยว เช่น หากมีฝนตกหรือคลื่นลมแรงไม่ควรให้นักท่องเที่ยวดำน้ำ ล่องเรือหรือพายเรือออกไปนอกฝั่ง อีกทั้งควรมีป้ายสัญลักษณ์เตือนที่ชัดเจน เช่น ใช้ธงแดงเป็นสัญลักษณ์เตือนคลื่นลมแรงห้ามลงเล่นน้ำ ป้ายบอกจุดดำน้ำดูปะการัง และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลนักท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด และควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ดำน้ำ พายเรือคายัค เดินป่า ล่องเรือหรือแคมป์ปิ้ง โดยมีบริการให้เช่าเรือคายัค อุปกรณ์ดำน้ำ อุปกรณ์กางเต็นท์ เพื่อเพิ่มความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และทำให้นักท่องเที่ยวเกิดประสบการณ์ที่ดีผ่านการรับรู้ การสัมผัส และการชื่นชมกับความอุดมสมบูรณ์ และความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

2. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม ข้อเสนอแนะ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐ เอกชน นักท่องเที่ยว รวมถึงคนในท้องถิ่นต้องให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคนในท้องถิ่นต้องช่วยกันสอดส่องดูแลแหล่งท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด เจ้าหน้าที่ที่ดูแลแหล่งท่องเที่ยวควรเข้มงวดตรวจค้น และช่วยกันทำนุบำรุงแหล่งท่องเที่ยวอยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ การตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยว การดูแลความสะอาด หรือแม้กระทั่งปิดสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อให้ธรรมชาติได้ฟื้นฟู และควรมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สอดแทรกความทันสมัยโดยการใส่ความเป็นกระแสที่เป็นความนิยมในปัจจุบันลงไป และที่สำคัญควรมีราคาที่ย่อมเยา เช่น ผ้าพันคอลายเกาะขาม แม่เหล็กติดตู้เย็นรูปเรือ โมเดลจำลองหรือเลโก้สถานที่ท่องเที่ยว เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตคนในท้องถิ่นให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3. องค์ประกอบด้านพื้นที่ ข้อเสนอแนะ คือ นักท่องเที่ยว หน่วยงานรัฐ เอกชน และคนในท้องถิ่นควรร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น โดยไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เช่น

ไม่รุกรานพื้นที่ธรรมชาติ ไม่ทิ้งขยะลงในทะเล ไม่นำสัตว์น้ำหรือพืชออกจากแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น และควรมีการบำรุงรักษาถนนหนทาง การจัดระเบียบพื้นที่จอดรถ จุรถ่อขึ้นลงเรือ รวมถึงการเพิ่มช่องทางการติดต่อให้มีหลากหลายช่องทาง และขยายเวลาในการติดต่อสอบถาม เช่น เพิ่มเบอร์ในการติดต่อที่สามารถติดต่อได้ตลอด 24 ชั่วโมง Line official Facebook E-mail และควรเพิ่มสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นการโปรโมทแหล่งท่องเที่ยว ให้ผู้คนรู้จักมากยิ่งขึ้น ผ่านแอป TikTok หรือช่อง YouTube เป็นต้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก และควรให้ความสำคัญในเรื่องของการบริการ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนควรมีทัศนคติ ยิ้มแย้ม แจ่มใส และมีความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจ และทำให้นักท่องเที่ยวกลับมาท่องเที่ยวซ้ำเมื่อมีโอกาส

4. องค์ประกอบด้านการจัดการ ข้อเสนอแนะ คือ สถานที่ท่องเที่ยวควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญในการดูแลการทำกิจกรรมต่างๆของนักท่องเที่ยว เช่น ควรมีนักประดาน้ำในการดูแลกิจกรรมดำน้ำ และเจ้าหน้าที่ทุกคนควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล เพื่อที่จะสามารถทำการปฐมพยาบาลให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง และที่สำคัญควรมีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอเพื่อให้การดูแลนักท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งควรมีการกำหนดกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ห้ามนำขวดแก้วเข้ามายังแหล่งท่องเที่ยว ห้ามก่อไฟในจุดแคมป์ปิ้ง ห้ามดื่มแอลกอฮอล์ ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ควรดูแลอย่างเข้มงวด และกำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิดอย่างไว้ชัดเจน และให้ความสำคัญในเรื่องการดูแลด้านความสะอาด และปัญหาขยะ รวมถึงควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร กฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ และความรู้ต่างๆของแหล่งท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลาย มีความน่าสนใจ และชัดเจน เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว คลิปวิดีโอแนะนำเส้นทางหรือแหล่งท่องเที่ยว การสาธิตใช้อุปกรณ์การดำน้ำ วิธีการพายเรือ หรือการประกาศเสียงตามสาย เป็นต้น ซึ่งสามารถทำให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลและมีความเข้าใจได้ง่ายมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การวิจัยในอนาคตมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสามารถให้ข้อมูลที่เชิงลึกและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เท่านั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเลือกศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในรูปแบบอื่นด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว และใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น

2. ในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศและให้นักท่องเที่ยวมีส่วนในการเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบถึงความต้องการหรือข้อคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ การบริหารจัดการ แลการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2544). แผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: กองอนุรักษ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2566). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566-2570). สืบค้นเมื่อ 30 เมษายน 2567, จาก <https://intelligencecenter.tat.or.th/articles/46156>
- จิระประภา กล่าเพชร. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซีย ในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา. (งานนิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชฤติมา อัญญาพรสุข. (2558). ปัจจัยและกระบวนการตัดสินใจเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยววัยสูงอายุชาวยุโรป. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นางสาวนิลุบล เสือแก้ว. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ทัศนศึกษาชุมชนคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช. (การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มูลนิธิสืบนาคะเสถียร. 2565. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ (Ecotourism) : การท่องเที่ยววิถีอนุรักษ์ ผสานคน กับธรรมชาติ เป็นหนึ่งเดียวกัน. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2567, จาก <https://www.seub.or.th/bloging/knowledge/ecotourism/>
- วิกิพีเดีย : อำเภอสตึก สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2567, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/อำเภอสตึก>
- ศุภร เสรีรัตน์. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: เอ.อาร์ บีซีเนส.
- ศุภราภรณ์ แต่งตั้งลำ. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย. (การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานจังหวัดชลบุรี. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2567, จาก <https://ww2.chonburi.go.th/content/history>
- เสาวคนธ์ ทรายแก้ว. (2562). แนวทางพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทัศนศึกษา กลุ่มเขาออกการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภอนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- องค์การการท่องเที่ยวโลก (Tourism Organization: WTO). (1985). Seminar Proceedings, The Future of National Tourism. กรุงเทพฯ: องค์การการท่องเที่ยวโลก.
- อารีวรรณ บัวเฟื่อน. (2561). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการมาเที่ยวประเทศไทย: ทัศนศึกษา สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี. (การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- Cochran, W.G. (1953). Sampling Techiques. New York: John Wiley & Sons. Inc.
- Tourism Western Australia. (2008). Five A's of Tourism. Australia: Tourism Western Australia
- Walters, C.G. (1987). Consumer Behavior : Theory and Practice (3rded.). Homewood, Illinois : Richard D.Irwin.